

ks. Michał Drożdż

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

O DEMOKRACJI 2.0 **RECENZJA KSIĄŻKI**

Mirosław Lakomy, *Demokracja 2.0. Interakcja polityczna w nowych mediach*, Akademia Ignatianum–Wydawnictwo WAM, Kraków 2013, 404 strony, ISBN 978–83–7767–938–8.

Książka Mirosława Lakomego *Demokracja 2.0. Interakcja polityczna w nowych mediach* wydana w ramach serii Akademii Ignatianum i Wydawnictwa WAM Dyskurs Politologiczny. Monografie, jest ważnym na gruncie polskim przedsięwzięciem naukowym i wydawniczym, podejmującym aktualną tematykę wielorakich korelacji komunikowania politycznego i nowych mediów. Zawarte w publikacji analizy naukowe odzwierciedlają wyzwania i potrzeby demokratycznego społeczeństwa w dobie cywilizacji medialno-informacyjnej.

Polityka staje współcześnie wobec nowych wyzwań kulturowych, potęgowanych dynamicznym rozwojem mediów i ich wpływem na jednostkę i społeczność. Autor pokazuje w swojej publikacji, w jaki sposób przekaz społeczny na płaszczyźnie nowych mediów służy społeczeństwu, ułatwiając świadomy udział obywateli w procesie politycznym, współtworząc nową jakość społeczeństwa demokratycznego w cywilizacji informacyjnej, określaną pojęciem „demokracja 2.0”. Nowe media, jeszcze bardziej niż dotychczas czyniły to środki społecznego przekazu, jednoczą ludzi w osiągnięciu wspólnych celów i zadań, pomagając im w ten sposób kształtować i podtrzymywać autentyczne wspólnoty polityczne. Nowe media z ich wielorakimi możliwościami komunikacyjnymi, informacyjnymi i perswazyjnymi stają się niezbędne dla dzisiejszych społeczeństw demokratycznych. Zapewniają aktualne i wiarygodne informacje na temat problemów i wydarzeń bieżącego życia społeczno-politycznego. Pozwalają zarówno liderom politycznym, jak i każdemu obywatelowi porozumiewać się natychmiast i bezpośrednio z innymi osobami w pilnych kwestiach życia społecznego. Są ważnymi narzędziami kształtowania odpowiedzialności, ponieważ wykazują niekompetencję, korupcję i nadużycia, zwracając uwagę na potrzebę kompetencji, ducha obywatelskiego i oddania się obowiązkom.

Autor publikacji ukazuje w niej nie tylko teoretyczną niezbędność nowych mediów dla procesów komunikowania politycznego, ale odsłania ich rolę w kształtowaniu się nowej

jakości demokracji. Czyni to w pięciu rozdziałach, które metodologicznie i merytorycznie ukazują rozwój demokracji 2.0 przy pomocy nowych mediów. Pierwszy rozdział ukazuje ewolucję internetu i proces kształtowania się w jego kontekście tzw. nowych mediów. Drugi rozdział zawiera analizy dotyczące ewolucji demokracji. Na tej bazie autor w trzecim rozdziale prezentuje zjawisko demokracji 2.0; w czwartym podejmuje się prezentacji nowych mediów jako narzędzi polityki 2.0. W ostatnim rozdziale autor omawia badawczo bardzo aktualne zagadnienie sieciowej demokracji obywatelskiej, traktowanej jako fundament demokracji 2.0.

Recenzowana publikacja ukazuje kilka ważnych mechanizmów czy tendencji współczesnych mediów i polityki w tworzeniu się nowej jakości polityki i demokracji. Nowe media są wykorzystywane nie tylko w prezentacji świata polityki, ale także aktywnie współtworzą ten świat poprzez medialne kreowanie wizerunków polityków i ich poglądów. Autor stara się ukazać w swoich analizach, iż problemem nie jest to, że nowe media w różnym stopniu angażują się w kreowanie polityków i ich wizerunków i podejmują refleksję na ten temat, gdyż krytyczne patrzyenie na świat polityki należy do podstawowych zadań mediów jako czwartej władzy. Nie jest problemem także to, iż politycy chcą być w mediach i chcą się przez media uwiarygodniać, budując przy tym swój pożądaný politycznie wizerunek. Nie jest problemem również to, że nowe media są wykorzystywane w obywatelskim komunikowaniu politycznym i kreowaniu demokracji 2.0 i polityki 2.0. Problemem jest to, czy w tych wszystkich sytuacjach wszyscy „aktorzy” komunikowania politycznego i interakcji politycznej działają w prawdzie, sprawiedliwie i odpowiedzialnie.

Recenzowana pozycja jest monografią analityczno-źródłową, opracowaną według przemyślanej metodologii analizy poszczególnych obszarów tematycznych związanych z głównym problemem pracy: interakcji politycznej w nowych mediach. Autor ilustruje swoje analizy przykładami wykorzystywania nowych technologii medialnych w komunikowaniu politycznym zarówno z obszaru oficjalnych instytucji i struktur politycznych, jak również z obszaru dziennikarstwa obywatelskiego oraz obywatelskiego komunikowania politycznego. Ważną i mocną metodologicznie stroną pracy jest jej empiryczność. Autor opiera swoje analizy i wyciągane z nich wnioski na badaniach empirycznych funkcjonowania nowych mediów w aspekcie komunikowania politycznego. Aktualność opracowania zostaje wzmocniona terminologią zastosowaną do opisu aktualnych zjawisk medialnych i politycznych. Świadczy o tym sam tytuł publikacji: *Demokracja 2.0*.

Monografia *Demokracja 2.0. Interakcja polityczna w nowych mediach* jest przygotowana i wydana bardzo solidnie, widać w niej duży wysiłek kwerendalny, redakcyjny i badawczy. Całość tego projektu naukowo-wydawniczego należy uznać za udaną, a jego autorowi i wydawnictwu należą się słowa uznania za wypełnienie luki badawczo-dokumentacyjnej na rynku polskim.

Warta docenienia jest część bibliograficzna publikacji. Praca źródłowo-dokumentacyjna bez aneksów i bibliografii byłaby mniej użyteczna. Bogata bibliografia (również internetowa) treści źródłowych czyni z publikacji znakomite narzędzie do dalszych prac badawczych. W aneksie autor przedstawia narzędzia kwerendalne dostępne w internecie i nowych mediach z nim związanych.

Monografia była potrzebna w dzisiejszym świecie badawczym – przyda się nie tylko znawcom współczesnego komunikowania politycznego, studentom politologii, socjologii, dziennikarstwa i komunikacji społecznej oraz innym kierunków, badaczom internetu i nowych technologii itp., ale także politykom, którzy często zawężają znajomość

problemów dzisiejszej cywilizacji informacyjnej tylko do wiedzy na temat bieżących sporów politycznych, nie widząc szerokiego i ważnego dla polityki komunikowania obywatelskiego tła, zdolnego – jak pokazują to sytuacje polityczne w dzisiejszym świecie – zmieniać bieg wydarzeń i wpływać na procesy polityczne oraz systemy władzy. Publikacja będzie także cenną pomocą dla teoretyków i wykładowców, zwłaszcza tych, którzy podejmują zadanie formowania społeczeństwa obywatelskiego. Badania mediów muszą i powinny nadążać za dynamicznym postępem technologicznym i rozwojem nowych form komunikowania, ukazując nowe możliwości rozwoju odpowiedzialnej demokracji i społeczeństwa obywatelskiego. Recenzowana publikacja z powodzeniem wychodzi naprzeciw tym wyzwaniom i potrzebom.